

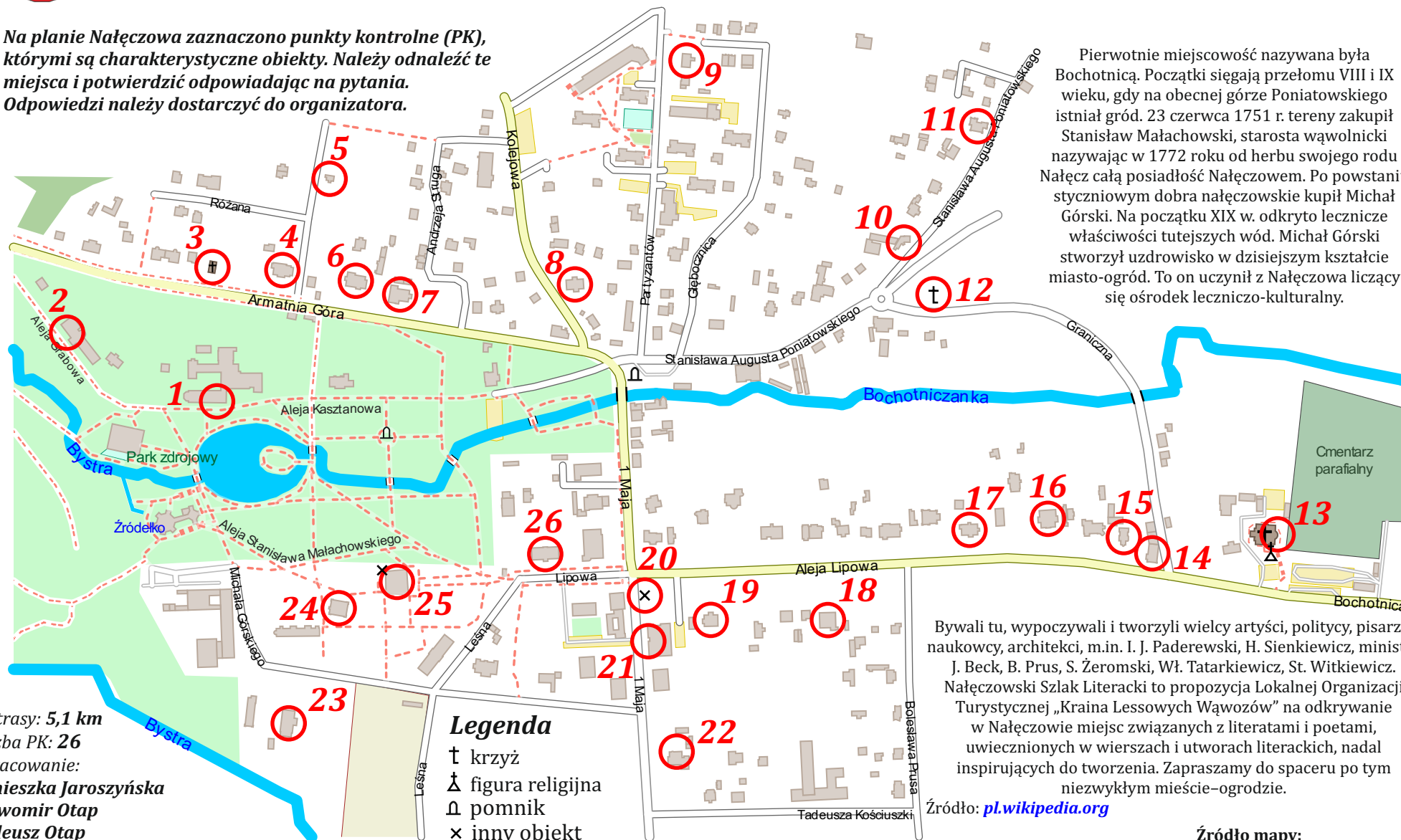
Nałęczów

Literackim szlakiem

9/L/16

Na planie Nałęczowa zaznaczono punkty kontrolne (PK), którymi są charakterystyczne obiekty. Należy odnaleźć te miejsca i potwierdzić odpowiadając na pytania. Odpowiedzi należy dostarczyć do organizatora.

Pierwotnie miejscowość nazywana była Bochoćnicą. Początki sięgają przełomu VIII i IX wieku, gdy na obecnej górze Poniatowskiego istniał gród. 23 czerwca 1751 r. tereny zakupił Stanisław Małachowski, starosta wawolnicki nazywając w 1772 roku od herbu swojego rodu Nałęcz całą posiadłość Nałęczowem. Po powstaniu styczeńnym dobra nałęczowskie kupił Michał Górski. Na początku XIX w. odkryto lecznicze właściwości tutejszych wód. Michał Górski stworzył uzdrowisko w dzisiejszym kształcie miasto-ogród. To on uczynił z Nałęczowa liczącą się ośrodek leczniczo-kulturalny.

Dł. trasy: 5,1 km
Liczba PK: 26
Opracowanie:
Agnieszka Jaroszyńska
Sławomir Otap
Tadeusz Otap
Aktualność mapy: maj 2016 r.

Legenda

- † krzyż
- ⚡ figura religijna
- ⊕ pomnik
- × inny obiekt

Bywali tu, wypoczywali i tworzyli wielcy artyści, politycy, pisarze, naukowcy, architekci, m.in. I. J. Paderewski, H. Sienkiewicz, minister J. Beck, B. Prus, S. Żeromski, Wł. Tatarkiewicz, St. Witkiewicz. Nałęczowski Szlak Literacki to propozycja Lokalnej Organizacji Turystycznej „Kraina Lessowych Wąwozów” na odkrywanie w Nałęczowie miejsc związanych z literatami i poetami, uwiecznionych w wierszach i utworach literackich, nadal inspirujących do tworzenia. Zapraszamy do spaceru po tym niezwykłym mieście-ogrodzie.

Źródło: pl.wikipedia.org

Źródło mapy:
© Autorzy openstreetmap.com

Turystyczno-Rekreacyjna Impreza na Orientację (9/L/16)

PK 1	Zakład Hydropatii - obecnie Sanatorium „Księżę Józef”. Walory Zakładu Leczniczego opisywał w felietonach Bolesław Prus, najwierniejszy kuracjusz nałęczowskiego źródła. Literacki opis zakładu hydropatycznego jako uzdrowiska Cisy odnajdziemy w „Ludziach bezdomnych” Stefana Żeromskiego.
	Co znajduje się powyżej nazwy sanatorium na szczycie budynku?
PK 2	Stare Łazienki - zbudowane na wzór warszawskich w 1821 r. w latach 60. XX wieku mieszkała tu Jadwiga Smosarska - aktorka, odtwórczyni postaci literackich m.in. w „Trędowatej” i „Ziemi obiecanej”.
	Jaki zakład nosi obecnie nazwę „Stare Łazienki”?
PK 3	Kaplica pw. św. Karola Boromeusza zbudowana w 1917 r. Opis kaplicy w Żeleźnie - literackim Nałęczowie, można odnaleźć w powieści „Miasteczko aniołów” Ewy Szelburg-Zarębiny.
	Jaka data widnieje na ozdobnej bramie przed wejściem do kaplicy?
PK 4	Willa „Podgórze” zbudowana w stylu szwajcarskim. W latach 1882-1884 mieszkał tu Henryk Sienkiewicz.
	Jaka stylizowana litera widnieje w ozdobie balkonu na 2 piętrze?
PK 5	Chata Stefana Żeromskiego wzniesiona w stylu zakopiańskim w 1905 r. z pieniędzy za „Popioły”. Letni dom pisarza był salonem literackim. W Chacie pisarz napisał kilka powieści m.in. „Dzieje grzechu”, „Różę”. Od 1928 r. funkcjonuje tu Muzeum Stefana Żeromskiego.
	Czyje mauzoleum znajduje się w ogrodzie?
PK 6	Willa „Oktawia” zbudowana w stylu szwajcarskim w 1880 r. W pokojach gościnnych zatrzymywali się literaci goszczący u Żeromskich w Nałęczowie.
	Jakie drugie imię znajduje się obecnie w nazwie willi?
PK 7	Willa „Ukraina”- pałacyk w stylu empire z 1894 r. Mieszkał tu Jan Karłowicz - etnograf i językoznawca. Pracował tu nad swoim „Słownikiem gwar ludowych”.
	Ile okrągłych kolumn wspiera taras na piętrze?
PK 8	Willa „Maria” zbudowana w stylu szwajcarskim około 1895 r. Córka właścicieli willi Malewskich, Hanna Malewska była pisarką.
	Ile betonowych kolumn wspiera frontowe balkony?
PK 9	Dom Waldemara Babinicza, pisarza i pedagoga, w którym pracował nad swoją ostatnią powieścią „Prawo wyboru”. W latach 1969-1988 jego żona prowadziła pensjonat-dom pracy twórczej. W ogrodzie znajduje się pomnik pisarza.
	Kto ufundował pomnik?
PK 10	Willa „Zabawka”- zbudowana w 1907 r. należała do Łucji z Dunin-Borkowskich Hornowskiej autorki wspomnień z lat 1900-1920 „Dzieje Nałęczowa i sylwetki niektórych jego mieszkańców”.
	Ile okien znajduje się na parterze budynku?
PK 11	Ochronka im. Adama Żeromskiego zbudowana w 1907 r. Ta innowacyjna placówka oświatowa dla dzieci i dorosłych powstała z inicjatywy Stefana Żeromskiego. Dziś jest siedzibą Towarzystwa Przyjaciół Nałęczowa.
	Jaki rok widnieje na szczycie domu?
PK 12	Góra Poniatowskiego - nazwa wzgórza wiąże się z legendą o pobycie w siedzibie Małachowskich króla Stanisława Augusta Poniatowskiego. W 1905 r. podczas manifestacji politycznych przemawiali tu m. in. Stefan Żeromski i Gustaw Daniłowski - literaci zaangażowani w ówczesne działania rewolucyjne. Na górze stoi krzyż.
	Jaka najstarsza data widnieje na krzyżu?
PK 13	Kościół parafialny pw. św. Jana Chrzciciela z XVIII w. Cmentarz z XIX w. to „samoistne muzeum historyczne i regionalne zarazem”, jak pisała pochowana tu Ewa Szelburg-Zarębina.
	W której kwaterze znajduje się grób pisarki?

PK 14	Dom Ludowy zbudowany z inicjatywy Nałęczowskiego Towarzystwa Kredytowego. Ewa Szelburg-Zarębina uwieczniła „ludowiec” w „Miasteczku aniołów”. W podpiwniczeniu znajdowała się herbaciarnia w której bywał Bolesław Prus.
	Który rok widnieje na szczycie budynku?
PK 15	Willa „Pod Kraszewskim” wybudowana w latach 1883-1885 przez dr. Fortunata Nowickiego. Ozdobiona jest od frontu popiersiem pisarza ze względu na przyjaźń łączącą właściciela z pisarzem.
	Z ilu części składa się okno na parterze od frontu budynku?
PK 16	Willa „Tolin”. W willi tej pragnął osiąść na stałe Bolesław Prus, jednak marzenia tego nie zrealizował. Obecnie mieści się tu filia Samodzielnego Publicznego Psychiatrycznego Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego w Celejowie.
	Ile razy na bramie występuje nazwa willi?
PK 17	Biały Dworek zbudowany przez Władysława Bończę-Truskowskiego - powstańca styczniowego, zesłańca na Sybir. Na początku XX w. jego córki prowadziły w willi konspiracyjne nauczanie, a od 1915 r. prywatną czteroklasową szkołę elementarną, słynącą z wysokiego poziomu nauczania.
	Ile skośnych podpór wspiera balkon na piętrze od frontu budynku?
PK 18	Willa „Pod Matką Boską” z 1896 r. Bolesław Prus spędził tu wraz z żoną i wychowankiem Emilem kilka sezonów. W słynnej kawiarni Eweliny Bartosiewiczowej bywali luminarze świata kultury i sztuki.
	Jakie trzy funkcje pełni dziś „Ewelina”?
PK 19	Willa „Różana” wzniesiona w 1893 r. dla Adama i Walentyny Nagórskich. Odbываły się tu patriotyczne spotkania nałęczowskiej elity, wieczory literackie i teatralne. Bywali tu m.in. Bolesław Prus, Stefan Żeromski, Zofia Nałkowska i Michał E. Andriolli.
	W jakim stylu została wybudowana willa?
PK 20	Kamień z tablicą poświęconą pisarce Ewie Szelburg-Zarębinie.
	W jakich latach pisarka była mieszkanką Nałęczowa?
PK 21	Nałęczowski Ośrodek Kultury działający od 1960 r. gościł wielu literatów. Tradycję spotkań literackich kontynuuje Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna, gdzie odbywają się cykliczne „Spotkania z literaturą współczesną”. 12 maja 2010 r. w stulecie śmierci Faustyny Murzyckiej - patronki biblioteki, odsłonięto tu pamiątkową tablicę.
	Bohaterką jakiej noweli była Faustyna Morzycka?
PK 21	Willa „Gioia” zbudowana w 1927 r. Po II wojnie światowej willę przejął FWP i niebawem zagościło tu wielu literatów, uczonych i artystów. Obok Gioi stał niegdyś dom rodzinny Ewy Szelburg-Zarębiny.
	Jaką włoską willę zaprojektowaną przez Rafaela miała przypominać Gioia?
PK 23	Dwór Górskich zbudowany na fundamentach dawnej gorzelni Małachowskich. We wrześniu 1890 r. Stefan Żeromski został nauczycielem córek właścicieli dworu Anieli i Michała Górskich. Tu zaczął tworzyć i wkrótce zyskał sławę jako wielce obiecujący pisarz.
	Ile kolumn podpira balkon piętra?
PK 24	Oficyna pałacowa zbudowana na murach dawnego zamku. Na początku XX w. mieszkał tu i tworzył epigon romantyzmu Kazimierz Gliński. Na ścianie tablica poświęcona pisarzowi.
	Jaka miłość była treścią jego życia?
PK 25	Pałac Małachowskich z II połowy XVIII w. - dawna siedziba rodu Małachowskich. Od 1961 r. siedziba Muzeum Bolesława Prusa. Obok pałacu umieszczono pomnik-ławeczkę Bolesława Prusa.
	Co oprócz muzeum mieści się jeszcze w Pałacu?
PK 26	Hotel Centralny zbudowany na początku XX wieku. W 1905 r. zainaugurował tu działalność oświatową Uniwersytet Ludowy założony przez Stefana Żeromskiego. Obecnie jest siedzibą Urzędu Miasta.
	Ile herbów znajduje się na tablicy z miastami partnerskimi Nałęczowa?

Odpowiedzi należy przesłać na e-mail: poczta@trino.pttk.pl lub za pomocą formularza.

Przesłanie odpowiedzi oznacza zgodę na umieszczenie na liście osób, które przebyły trasę TRInO.